

Årbok
for
Nord-Østerdalen
2021

Anno Musea i Nord-Østerdalen

Årbok for Nord-Østerdalen

utgis av Anno Musea i Nord-Østerdalen, et regionalt museum for kommunene Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os.

Redaksjon

Bersvend Salbu og Arild Alander.

Redaksjonens adresse

Anno Musea i Nord-Østerdalen

Museumssenteret Ramsmoen

Kongsveien 6, 2500 Tynset

Tlf. 47 75 72 53

E-post: nord@annomuseum.no

Hjemmeside: www.annomuseum.no/nord

Produksjon

Smith Reklame v/ Per Roar Øian, 2500 Tynset.

Forside

Forfatteren av artikkelen om mopeder i denne årboka, Olav Larsen, med en Corvette 300, 1977-modell, tilhørende broren Arne Larsen, som også er fotograf.

Bakside

Alvdal stasjon pyntet og klar for å ta imot kong Haakon og dronning Maud på tur til Trondheim i 1906. Foto: Anders Sørhuus. MINØ.127002.

ISSN 0333-3140

ISBN 978-82-91592-37-4

Innhold

	Forord.....	4
<i>Olav Larsen</i>	Mopeden – arbeidshest og frihetsmaskin	5
<i>Per Hoamstad</i>	Prestegarder i Nord-Østerdalen	16
<i>Ola Rye</i>	Postkort fra Os	25
<i>Haldis Martinsen og</i>		
<i>Ivar Leveraas</i>	Hans Martin og Sofie Leveraas.....	44
<i>Per Arne Tollefshagen</i>	Anders O. Sørhuus – ivrig amatør fotograf	58
<i>Maren Kværness Halberg</i>	Johan Storm. Professoren som fant musikken i rendalsdialekta	69
<i>Rune Alander</i>	Ei trist hending i Rendalen	76
<i>Arvid Skogseth</i>	Historien om Otte Hallsteinson fra Tylldalen	81
<i>Arild Alander</i>	Morten Mortensen – bonde, politiker og næringslivsmann	88
<i>Maren Kværness Halberg</i>	Skoleutstillinga på Rendalstunet.....	114
	Om forfatterne	118
	Årsmelding 2020	
	Anno Musea i Nord-Østerdalen	119

Forord

Hjertelig velkommen til lesing av vår nye Årbok for Nord-Østerdalen, den 39. i rekken. Vi er meget stolte av denne også, og mange forfattere fra ulike deler av regionen og til og med fra andre steder har bidratt til at vi får utgitt denne boken. Vi mener at dette er viktig både for nåtiden, men også for framtiden, at vi får samlet dette stoffet og gjort det tilgjengelig for folk. Det er mange av oss som sverger til den fysiske boka, men alle våre tidligere årbøker er tilgjengelige på våre hjemmesider og på digitaltmuseum.no.

Det er utømmelig med ulikt stoff fra den regionale kulturhistorien som bør bli utgitt og publisert, og vi ser at interessen for vår historie og de lokale fenomener og hendelser er stor. Vi bestreber oss på å få med et innhold i årbøkene som speiler hele regionen og gir en smak av ulike temaer i ulike genre fra ulike tidsepoker. Det er gledelig at vi har så mange ivrige og kunnskapsrike bidragsyttere, som vier tid og ressurser til kulturhistorien. En stor takk til alle forfattere og bidragsyttere, både eksterne og interne på museet!

Også i år er vi som samfunn og verden preget av en pandemi som trolig blir mer langvarig og omfattende enn vi til og med ser i dag. Når en lever i tider som oppfattes som historisk betydelig ser en i større grad verdien av hvordan vi undersøker tidligere tiders historie og hvilken lærdom vi kan trekke ut av det. Det er ikke lett å analysere noe en står midt oppe i, men det er viktig å reflektere rundt hvilke erfaringer vi kan ta med oss inn i framtida. Ved museet ønsker vi også å dokumentere vår hverdag, og vi har i hvert fall lært av denne pandemien at

vi må prioritere dette fremover. Vi hører ofte at vi lever i historiske tider, men det har alle folk til alle tider gjort. Likevel gjør store kriser og endringer i verden oss mer observante og bevisste på hvordan vi lever og hvem vi er, inn i en større historisk sammenheng. Dette aktualiserer hvor viktig kunnskap om vår historie er, og inspirerer til ytterligere innsats, og understreker også betydningen av alle frivilliges innsats innen det kulturhistoriske feltet og i arbeidet for kulturminner.

Vi håper leserne vil glede seg over denne årboka også, og vi mener det vil være mye stoff her som dere ikke skjønne på forhånd at dere trengte. Velbekomme!

Ramsmoen, september 2021

Bersvend Salbu
Avdelingsdirektør/redaktør